

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра теорії держави та права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

Назва освітньо-професійної програми	Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2024 № 17
Протокол від 02.09.2024 № 18

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
Протокол від 16.08.2024 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

Ольга ЧЕПІК-ТРЕГУБЕНКО

_____
(підпис)

Розглянуто на засіданні кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти протокол від 05.06.2024 № 24, протокол від 12.08.2024 №1, на засіданні кафедри теорії держави та права протокол від 02.09.2024 №1

Міжнародний захист прав людини. Робоча програма навчальної дисципліни.
Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 20 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Степаненко Кирило Володимирович;
2. викладач кафедри загальноправових дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ Лебедева Юлія Владиславівна.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. голова Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя, Калюжна Вікторія Вікторівна;
2. професор кафедри міжнародного права Університету митної справи та фінансів, доктор юридичних наук, професор Легка Оксана Володимирівна.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальна кількість годин:	120	120
Рік підготовки:	1	1
Семестр:	2	2
Лекції	10	6
Семінарські	20	4
Практичні	-	6
Самостійна/індивідуальна робота	90	104
Індивідуальні завдання (курсова робота):	-	-
Підсумковий семестровий контроль:	Залік	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» є набуття та поглиблення знань з міжнародного захисту прав людини, формування вмінь та навичок правильного тлумачення і реалізації міжнародних норм та принципів; аналіз сучасної системи міжнародного захисту прав людини та підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців з ґрунтовними теоретичними знаннями та практичними навичками для участі у міжнародних відносинах на підставі міжнародно-правового підходу.

Очікувані результати навчання:

здатність аналізувати сучасні системи міжнародного захисту прав людини; сформовані навички правильного тлумачення і реалізації міжнародних норм та принципів.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК2 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у сфері міжнародного захисту прав людини.

ЗК13 – Здатність зберігати та примножувати моральні культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14 – Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК15 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні компетентності:

СК4 – Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК12 – Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК17 – Здатність юридично правильно характеризувати та кваліфікувати факти і обставини вчинення злочинів організованими групами, злочинними організаціями, злочинними спільнотами; на підставі достовірних та перевірених фактів приймати обґрунтовані рішення відповідно до норм чинного законодавства.

Пререквізити: «Історія міжнародного права», «Конституційне право», «Міжнародне право», «Теорія держави і права», «Соціально-політичні студії».

Постреквізити: «Правове регулювання трудових відносин зі співробітниками дипломатичних установ», «Право міжнародних організацій», «Міжнародне судочинство», «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

РН8 – Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН9 – Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН10 – Працювати автономно та в команді, виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач.

РН11 – Застосовувати загальнотеоретичні принципи й інститути права, практику Європейського суду з прав людини у професійній діяльності, юридично правильно кваліфікувати факти і обставини, оцінювати докази.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА № 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Поняття прав людини. Ієрархія прав. Абсолютні права. Права з внутрішніми обмеженнями. Баланс прав.

Принципи міжнародного захисту прав людини. Загальні та спеціальні принципи міжнародного захисту прав людини.

Міжнародний захист прав людини в сучасних умовах. Вплив політичних режимів на рівень захисту прав людини. Демократичний режим як фактор гарантії забезпечення прав та свобод людини у світі.

ТЕМА № 2. ПРАВОВА ОСНОВА МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Міжнародні акти у галузі прав людини. Конвенційні норми та їх класифікація. Загальна декларація прав людини 1948 року.

Організаційно-правові та матеріально-правові норми. Протоколи.

Європейська Конвенція як міжнародний договір. Роль Європейської Конвенції в сучасних умовах міжнародного захисту прав людини.

ТЕМА № 3. ООН ТА ІНШІ УНІВЕРСАЛЬНІ ОРГАНИ ЩОДО МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Правовий статус та основні напрями діяльності ООН. Структура, організація діяльності ООН, її роль в сучасних умовах міжнародного захисту прав людини.

Універсальні органи ООН щодо захисту прав людини. Рада з прав людини ЕКОСОП ООН.

Комітет з прав людини: правовий статус, порядок утворення та діяльності, основні повноваження.

ТЕМА № 4. РЕГІОНАЛЬНІ ОРГАНИ ЩОДО МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Регіональні системи захисту прав людини. Історичні передумови та сучасний стан розвитку регіональних систем захисту прав людини.

Європейська регіональна система захисту прав людини Правовий статус, порядок утворення та функції Ради Європи, ЄС, НАТО та інших європейських регіональних органів щодо захисту прав людини. Інтеграція України до європейських співтовариств як фактор підвищення рівня захисту прав людини та громадянина.

ТЕМА № 5. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ СУДІВ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ

Міжнародне судочинство в галузі прав людини. Міжнародний суд ООН та інші міжнародні суди. Історія створення Міжнародного Суду ООН. Склад і

правила процедури Міжнародного Суду ООН. Компетенція Міжнародного Суду ООН. Юрисдикція Міжнародного Суду ООН щодо спірних питань. Рішення Міжнародного Суду ООН. Камери ad hoc Міжнародного Суду ООН. Порядок призначення голови Міжнародного Суду ООН. Постійна палата міжнародного правосуддя. Міжнародні спори про розмежування морського простору і континентального шельфу Північного моря.

Види спорів, що розглядаються міжнародними судами у галузі прав людини. Міждержавні спори. Спори на підставі індивідуальних скарг. Держава-віповідач.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародного захисту прав та свобод людини	1. Аналіз філософсько-правового розуміння “прав і свобод” людини в історії світової цивілізації. 2. Міжнародний захист прав людини як наука та навчальна дисципліна. 3. Проблеми міжнародного захисту прав людини.	2
Тема № 2 Правова основа міжнародного захисту прав та свобод людини	1. Міжнародні документи щодо захисту прав людини. 2. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини. 3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний документ у галузі прав людини.	2
Тема № 3 ООН та інші універсальні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	1. ООН у міжнародному механізмі захисту прав людини. 2. Спеціалізовані установи ООН. 3. Універсальні та регіональні органи у міжнародному механізмі захисту прав людини.	2
Тема № 4 Регіональні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	1. Система регіональних органів у міжнародному механізмі захисту прав людини. 2. Європейська система захисту прав людини. 3. Захист прав людини та громадянина в Європейському Союзі.	2
Тема № 5 Система міжнародних судів щодо захисту прав та свобод людини	1. Поняття, ознаки та принципи міжнародного судочинства щодо захисту прав і свобод людини. 2. Міжнародний суд ООН та інші суди міжнародного характеру щодо захисту прав і свобод людини. 3. Правовий статус суддів міжнародних судів у сфері прав людини. 4. Європейський суд з прав людини.	2

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародного захисту прав та свобод людини	4
Тема № 2. Правова основа міжнародного захисту прав та свобод людини	4
Тема № 3. ООН та інші універсальні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	4
Тема № 4. Регіональні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	4
Тема № 5. Система міжнародних судів щодо захисту прав та свобод людини	4

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародного захисту прав та свобод людини	16
Тема № 2. Правова основа міжнародного захисту прав та свобод людини	16
Тема № 3. ООН та інші універсальні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	16
Тема № 4. Регіональні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	16
Тема № 5. Система міжнародних судів щодо захисту прав та свобод людини	16

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародного захисту прав та свобод людини	1. Аналіз філософсько-правового розуміння “прав і свобод” людини в історії світової цивілізації. 2. Міжнародний захист прав людини як наука та навчальна дисципліна. 3. Проблеми міжнародного захисту прав людини.	2
Тема № 2 Правова основа міжнародного захисту прав та свобод людини	1. Міжнародні документи щодо захисту прав людини. 2. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини. 3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний документ у галузі прав людини.	2
Тема № 3 ООН та інші універсальні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	1. ООН у міжнародному механізмі захисту прав людини. 2. Спеціалізовані установи ООН. 3. Універсальні та регіональні органи у міжнародному механізмі захисту прав людини.	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародного захисту прав та свобод людини	2
Тема № 2. Правова основа міжнародного захисту прав та свобод людини	2

Теми практичних занять

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема № 3. ООН та інші універсальні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	2
Тема № 4. Регіональні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	2
Тема № 5. Система міжнародних судів щодо захисту прав та свобод людини	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Поняття та особливості міжнародного захисту прав та свобод людини	20
Тема № 2. Правова основа міжнародного захисту прав та свобод людини	22
Тема № 3. ООН та інші універсальні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	20
Тема № 4. Регіональні органи щодо міжнародного захисту прав та свобод людини	20
Тема № 5. Система міжнародних судів щодо захисту прав та свобод людини	24

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття права на приватність.
2. Абсолютні та відносні права людини.
3. Автономні поняття: катування, нелюдське поводження, моральна та фізична недоторканність, обвинувачення, суб'єкт кримінального обвинувачення, ефективність прав, якість закону, приватне життя, рівність можливостей.
4. Велика Палата Європейського суду з прав людини: структура та компетенція.
5. Верховенство права і правоохоронна діяльність.
6. Взаємодія Міжнародного кримінального суду з ООН.
7. Види спорів, що розглядаються Судом. Міждержавні спори. Спори на підставі індивідуальних скарг. Держава-відповідач. Компетенція Суду та національне право.
8. Виконання функцій суду другої інстанції. Особливості функцій - тлумачення та застосування Конвенції.

9. Вимоги до судді Європейського суду з прав людини.
10. Вимоги до суддів. Порядок обрання. Термін повноважень. Статус суддів. Незалежність, незмінність, недоторканність. Невтручання в діяльність суддів. Гарантії незалежності суддів.
11. Вимоги та форма звернення до Суду.
12. Витрати на забезпечення діяльності Європейського суду з прав людини.
13. Відмінність інституту присяжних від інституту народних засідателів.
14. Вплив діяльності Європейського суду з прав людини на формування національних правозахисних систем і дотримання державами – членами РЄ стандартів щодо захисту прав людини.
15. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на формування української правозахисної системи.
16. Дії Кабінету Міністрів України щодо вжиття заходів загального характеру.
17. Дії Органу представництва щодо вжиття заходів загального характеру.
18. Дружнє або мирове врегулювання. Вимоги до мирової угоди. Умови визнання мирової угоди Судом.
19. Європейська Конвенція – джерело Європейського права та правозастосовної діяльності Європейського Суду з прав людини.
20. Європейська Конвенція про захист прав та основоположних свобод людини: загальна характеристика.
21. Європейська Конвенція як міжнародний договір. Ієрархія прав. Абсолютні права. Права, що відносяться до відправлення правосуддя. Права з внутрішніми обмеженнями. Баланс прав.
22. Європейська система захисту прав людини: специфіка та значення.
23. Європейський суд з прав людини: історія створення, установчі документи та правила процедури.
24. Європейський суд з прав людини: сутність, історія виникнення та перспективи розвитку.
25. Заборона катування за Європейською Конвенцією про захист прав та основоположних свобод людини.
26. Заборона рабства і примусової праці за Європейською Конвенцією про захист прав та основоположних свобод людини.
27. Загальна характеристика Європейського суду з прав людини як одна із основних міжнародних правозахисних інституцій.
28. Загальна характеристика прав людини в Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини.
29. Загальна характеристика права на звернення з індивідуальною заявою до Європейського суду з прав людини.
30. Загальна характеристика судової влади, її структура, ознаки.
31. Загальні підстави для призначення на посаду судді.

32. Заснування Європейського суду з прав людини та його роль у становленні права прав людини.
33. Застосування в Україні конвенції та практики суду.
34. Заходи загального характеру, Заходи індивідуального характеру, Виплата. Додаткові заходи індивідуального характеру.
35. Звернення до Суду та попереднє вивчення справи.
36. Звільнення з посади судді Європейського суду з прав людини: процедурні засади.
37. Зміст і функціональні особливості міжнародно-правового механізму доступу до Європейського суду з прав людини.
38. Зміст судового рішення Європейського суду з прав людини.
39. Історія створення Міжнародного кримінального суду.
40. Історія створення Міжнародного Суду ООН. Склад і правила процедури Міжнародного Суду ООН.
41. Камери ad hoc Міжнародного Суду ООН.
42. Катування, нелюдське та таке, що принижує людську гідність поводження.
43. Керівні принципи ОБСЄ щодо свободи мирних зібрань.
44. Кількісний та якісний склад Європейського суду з прав людини.
45. Комітети Європейського суду з прав людини: загальна характеристика.
46. Комітети з „фільтрування” як перша інстанція у прийнятті рішення про прийнятність звернень до Суду.
47. Комітети, їх види та функції, що ними здійснюються.
48. Компетенція Міжнародного Суду ООН. Юрисдикція Міжнародного Суду ООН щодо спірних питань.
49. Конвенційні норми та їх класифікація. Організаційно-правові та матеріально-правові норми. Протоколи до Конвенції.
50. Конституційно-правове регулювання порядку формування судової влади в демократичній державі.
51. Консультативна компетенція Європейського суду з прав людини.
52. Консультаційні висновки.
53. Конфіденційність і доступ інформації про особу.
54. Концепція множинності міжнародних кримінальних судів.
55. Міжнародна поліція в системі міжнародної кримінальної юстиції.
56. Міжнародні стандарти регулювання свободи мирних зібрань.
57. Міжнародно-правова характеристика права на правосуддя в європейській системі захисту прав людини.
58. Місце Європейської Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини та практики Європейського суду з прав людини у системі джерел національного права України.
59. Місце та роль органів державної влади у виконанні рішень Європейського Суду з прав людини.
60. Моделі судової системи. Характеристика принципу незмінності носіїв судової влади.

61. Народи суддів: загальна характеристика та особливості діяльності.
62. Національні та міжнародні стандарти у сфері свободи від катувань.
63. Нормативні акти, якими регулюється діяльність Європейського суду з прав людини: основні положення.
64. Обмеження права на житло та повагу до кореспонденції.
65. Обмеження права на приватне і сімейне життя.
66. Обмеження свободи та особистої недоторканності.
67. Окремі думки Суддів. Особиста думка. Думка, що співпадає.
68. Організація обвинувачення у Міжнародному кримінальному суді.
69. Основні етапи розгляду заяв Європейським судом з прав людини.
70. Особливості використання мов Європейського суду з прав людини.
71. Особливості застосування практики Європейського суду при здійсненні українського правосуддя.
72. Особливості розгляду міждержавних спорів.
73. Палата Європейського суду з прав людини.
74. Палати Суду. Розгляд конкретних справ з винесенням рішення по суті як основна функція Палат. Велика Палата Суду як вища судова інстанція в рамках суду, її склад.
75. Підстави звернення до Європейського суду з прав людини.
76. Повага до приватного і сімейного життя, житла і кореспонденції та робота поліції.
77. Повноваження Голови Європейського суду з прав людини.
78. Поняття права на доступ до суду і міжнародно-правовий механізм доступу до Європейського суду з прав людини.
79. Поняття пропорційності в Європейському праві.
80. Поняття свободи та особистої недоторканності за національним та міжнародним правом.
81. Поняття та основні компоненти права особи на звернення з індивідуальною заявою до Європейського суду з прав людини.
82. Поняття та принципи свободи мирних зібрань.
83. Поняття та функції правоохоронної діяльності у демократичному суспільстві.
84. Порядок призначення голови Міжнародного Суду ООН.
85. Постійна палата міжнародного правосуддя.
86. Постійна палата третейського суду.
87. Права дитини у правоохоронній діяльності.
88. Права і свободи людини, які підлягають захисту в європейському суді.
89. Права людини у правоохоронній діяльності.
90. Права осіб з обмеженими можливостями та діяльність поліції.
91. Право на вільне володіння майном, право на освіту, право на вільні вибори. Свобода пересування.
92. Право на життя, заборона катувань, заборона рабства та примусової праці, право на свободу та особисту недоторканність, право на справедливий судовий розгляд, право на повагу до приватного і сімейного життя, свобода

думки, совісті і віросповідання, свобода виявлення поглядів, свобода зібрань та об'єднання, право на шлюб, право на ефективний засіб правового захисту, заборона дискримінації.

93. Право на свободу та особисту недоторканність за Європейською Конвенцією про захист прав та основоположних свобод людини.

94. Практика Європейського суду з прав людини за ст. 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

95. Практика Європейського суду з прав людини у сфері свободи від катувань.

96. Практика Європейського суду з прав людини у сфері свободи та особистої недоторканності.

97. Прецедентна практика Європейського Суду з прав людини.

98. Принцип пропорційності у правоохоронній діяльності.

99. Принципи розгляду справ у Європейському суді з прав людини: поняття, види та загальна характеристика.

100. Публікація судових рішень. Виконання рішень.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік, стандартизовані тести, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Підсумковий семестровий контроль успішності проводиться у формі заліку з відповідної освітньої компоненти або його окремої завершеної частини в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, і у строки, встановлені навчальним планом та розкладом.

Підсумковий семестровий контроль буде сформовано з 30-ти білетів за єдиним принципом: кожен білет містить теоретичну та практичну частини. Теоретична частина містить два питання; практична частина – одне практичне завдання (задача). Максимальний час для підготовки до екзамену дається – 30 хвилин. Кожне питання викладачем оцінюється окремо. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль не більше 50 балів.

У разі настання обставин непереборної сили (форсмажорних обставин) контрольні заходи можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. Системою буде обрано по 50 тестових питань з дисципліни, кожне з яких оцінено у 1 бал. Відведений час для проходження тесту – 100 хвилин. Максимально можливий результат особи, яка складає підсумковий семестровий контроль за відповіді на тестові запитання може скласти 50 балів. Відповідь на кожне з запитань оцінюється в 0 або 1 тестових балів: якщо вказано правильну відповідь – 1 бал; неправильну відповідь – 0 балів.

При оголошенні сигналу «Повітряна тривога» здобувачі вищої освіти залишають роботи в аудиторії та проходять у сховище до сигналу «Відбій

повітряної тривоги». Час «Повітряної тривоги» не враховується у загальний термін підсумкового контролю.

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форми навчання)**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.

2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Здобувач вищої освіти відсутній на занятті.

**Критерії оцінювання самостійної роботи
(денна форма навчання)**

Максимум 10 балів	
Підготовка словника юридичних термінів з тем курсу	до 4 балів
Підготовка презентації з навчальної теми чи з окремого питання	до 10 балів
Підготовка доповіді	5
Виконання індивідуальних творчих завдань (за погодженням з викладачем та відповідно до програми курсу)	до 10 балів
Підготовка та розробка схем та таблиць	5-8 балів
Підготовка тез наукових доповідей, статей та участь у конференціях, круглих столах	до 10 балів

**Критерії оцінювання самостійної роботи
(заочна форма навчання)**

Максимум 30 балів	
Підготовка словника юридичних термінів з тем курсу	до 8 балів
Підготовка презентації з навчальної теми чи з окремого питання	до 15 балів
Підготовка доповіді	5
Виконання індивідуальних творчих завдань (за погодженням з викладачем та відповідно до програми курсу)	до 10 балів
Підготовка та розробка схем та таблиць	15 балів
Підготовка тез наукових доповідей, статей та участь у конференціях, круглих столах	до 30 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни: схеми та таблиці, презентації, відео, аудіо програвач, крейдово-магнітна дошка, проектор.

8.ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

1. Декларація про державний суверенітет України. *Відомості Верховної Ради України*. 1990. № 31. Ст. 429.
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21 лютого 2014 р. *Офіційний вісник*. 2014. № 19. Ст. 583).
3. Про правонаступництво України: Закон України 12 вересня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 46. Ст. 617.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
5. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 40. Ст. 263.
6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 17 липня 2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 30. Ст. 260.
7. Про практику застосування судами законодавства, яким передбачені права потерпілих від злочинів. Постанова Пленуму № 13 Верховного Суду України від 02.07.2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-04>
8. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118
9. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL: http://www.un.org.ua/images/documeNots/3718/UN%20Charter_Ukrai№ia№.pdf
10. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93. Ст. 3103.
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042

13. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

14. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та № 14 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004

15. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803

16. Європейський кодекс поліцейської етики. URL: <http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/8117>

17. Віденська декларація та Програма дій. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_504

18. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062

19. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085

20. Конвенція про рабство від 25 вересня 1926 року із змінами, внесеними Протоколом від 7 грудня 1953 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161

21. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв подібних до рабства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_160

22. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021

23. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_105.

24. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_207.

25. Всесвітня програма дій стосовно інвалідів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_427

26. Конвенція про права інвалідів від 13.12.2006. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.

27. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів 1993 року. URL: http://npu.edu.ua!/e-book/book/html/D/ikpp_kpp_Sozhialno-pravovuy_zahust_ditey/100.html

28. Конвенція МОП № 159 Про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів від 20.06.1983 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_065.

29. Принципи Організації Об'єднаних Націй стосовно літніх людей. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_314

Підручники:

1. Войціховський А.В. Міжнародне право: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.

2. Міжнародне публічне право: підручник; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. Харків: Право, 2020. 648 с.
3. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.]; за заг. ред. В. В. Мицика. Харків: Право, 2018. Т. 2: Основні галузі. 2018. 624 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Наливайко Л. Р. Міжнародний захист прав людини. Навчальний посібник / Л. Р. Наливайко, К. В. Степаненко, Є. М. Щербина. Дніпро: ДДУВС, 2020. 312 с.
2. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини. Навчальний посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч.-практ. посіб. К.: Алерта, 2016. 488 с.
2. Збірники витягів з рішень Європейського суду з прав людини, рекомендованих для вивчення при підготовці до письмового анонімного тестування у межах іспиту для кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді (станом на січень 2018 року). URL: <http://nsj.gov.ua/ua/science/prints/890-1/>
3. Кретьова І. Ю. Особливості тлумачення міжнародних договорів про права людини. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2015. Вип. 13(1). С. 25-28.
4. Курило В., Панталієнко П. Судовий прецедент у правовій системі України: окремі аспекти практики реалізації. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2016. №5/1. С. 100-105.
5. Максимович Р. О. Конституційно-правовий механізм захисту соціальних та економічних прав і свобод людини і громадянина в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Київ, 2017. 266 с.
6. Орлова О.О. Перспективи вступу України до Європейського Союзу. *Право і суспільство*. 2023. №2. С. 49-54.
7. Orlova O.O., Alforova T.M., Lezhnieva T.M., ChernopiatovS.V.; Kyrychenko O.V. Euthanasia: National and International Experience (Based on the European Court of Human Rights Practice Materials). *Journal of Forensic Science and Medicine*. Volume 9. Issue 1. January-March 2023. С. 33-37.
8. Приходько А. В. Стандарти ООН стосовно прав корінних народів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Одеса, 2017. 20 с.
9. Рабінович П. М. Міжнародні стандарти прав людини: властивості, загальне поняття, класифікація. *Вісник Національної академії правових наук України*. № 1 (84) 2016. С. 19-29.
10. Сердюк О. В. Практика Європейського суду з прав людини в українських судах: прикладні аспекти. Актуальні проблеми сучасного міжнародного права: зб. наук. ст. за матеріалами II Харк. міжнар.-прав. читань, присвяч. пам'яті проф. М. В. Яновського і В. С. Семенова, Харків, 21 листоп.

2016 р.: у 2 ч. Харків, 2016. Ч. 1. С. 18-25.

11. Соболев Є. Ю. Діяльність органів публічної влади щодо реалізації і захисту прав та свобод інвалідів: адміністративно-правова теорія та практика: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2015. 546 с.

12. Степаненко К. В. Конвенційний механізм міжнародного захисту прав людини в системі ООН. *Альманах міжнародного права*. 2018. № 19. С. 105-113.

13. Тищенко К. С. Міжнародні стандарти прав людини: поняття та класифікація. *«Молодий вчений»*. 2017 р. № 12 (52). С. 328-330.

14. Фулей Т. І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. К., 2015. 208 с.

15. Щорічний звіт про результати діяльності Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини у 2018 році. URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2019/03/13/20190313101256-68.pdf>

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.un.org/> - Сайт ООН
2. http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm - Сайт Європейської політики сусідства
3. <http://www.delukr.ec.europa.eu/> - Представництво Європейської Комісії в Україні
4. <http://www.coe.kiev.ua/> - Бюро інформації Ради Європи в Україні
5. <http://www.osce.org> - Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ)

**Завідувач кафедри
теорії держави та права**

Ольга КУЛІНІЧ

